

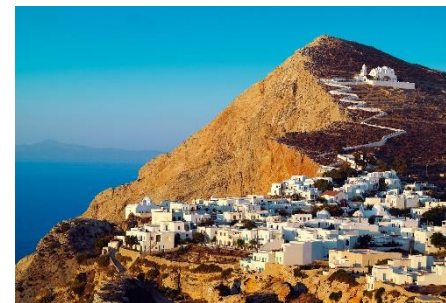
Ξεκινώντας από τα **Νοτιοδυτικά** βρίσκουμε τις παραλίες **Αμπέλι, Λιβαδάκι, Άγιο Νικόλαο, Γαλύφο, Αγκάλη, Φηρά** και φτάνοντας στα **Νοτιοανατολικά** συναντάμε το **Κάτεργο**. Η Αγκάλη είναι η πιο εύκολα προσβάσιμη από όλες τις παραλίες. Από εδώ ξεκινούν μονοπάτια που οδηγούν στα Φηρά (15' λεπτά) στον Γαλύφο (10' λεπτά) και Αγ. Νικόλαο (20' λεπτά). Η παραλία Λιβαδάκι είναι προσβάσιμη από δύο

μονοπάτια (45' με μία ώρα) και το Αμπέλι με μονοπάτι και με το αυτοκίνητο. Ο Αγ. Νικόλαος και το Λιβαδάκι είναι επίσης προσβάσιμες με караβάκι από την Αγκάλη. Στα Φηρά επίσης υπάρχει πρόσβαση με μονοπάτι που ξεκινάει από την εκκλησία του Σταυρού έξω από την Χώρα. Το **Κάτεργο** είναι η πιο όμορφη ίσως αλλά ταυτόχρονα και η πιο «άγρια» παραλία, λόγω του καυτού ήλιου, της έλλειψης σκιάς και της δύσκολης πρόσβασης από τη στεριά. Ο ευκολότερος τρόπος πρόσβασης είναι με το τοπικό караβάκι (10' λεπτά) από το λιμάνι Καραβοστάσι. Υπάρχει επίσης και ένα μονοπάτι που ξεκινά από τον οικισμό του Λιβαδιού (30' λεπτά).

Στα **Βορειοδυτικά** είναι η **Λυγαριά**, ο **Άγιος Γεώργιος**, και στη συνέχεια **Βόρεινες** παραλίες είναι το **Σερφιώτικο** και τα **Βορεινά**. Η παραλία Άγιος Γεώργιος και Λυγαριά είναι προσβάσιμες με αυτοκίνητο. Στα Βορεινά φτάνεις μέσω ενός απότομου μονοπατιού (20' λεπτά) που ξεκινάει μετά την εκκλησία της Αγίας Παρασκευής στον κεντρικό δρόμο από την Χώρα προς την Άνω Μεριά ενώ στο Σερφιώτικο, που είναι η πιο δυσπρόσιτη και λιγότερο επισκέψιμη παραλία της Φολεγάνδρου, φτάνεις από τρία μονοπάτια που ξεκινούν από την Άνω Μεριά.

Γύρω από το Καραβοστάσι, το λιμάνι της Φολεγάνδρου συναντάμε την **Βάρδια**, τα **Χοχλίδια**, το **Λατινάκι**, την **Βιτσέντζου**, το **Πουντάκι** και το **Λιβάδι**. Όλες οι παραλίες είναι πολύ εύκολα προσβάσιμες με ολιγόλεπτα μονοπάτια και με το αυτοκίνητο ακολουθώντας τον κεντρικό δρόμο από το λιμάνι ως το Λιβάδι. Μόνο η Βάρδια βρίσκεται στο πίσω μέρος του λιμανιού.

Ο **παραδοσιακός οικισμός της Χώρας** είναι χτισμένος σε υψόμετρο περίπου 200 μέτρων από τη θάλασσα και απέχει 3,5 χιλιόμετρα από το λιμάνι Καραβοστάσι. Οι πλακόστρωτοι δρόμοι και τα σοκάκια, οι πολλές και συνεχόμενες πλατείες, που είναι μοναδικό οικιστικό χαρακτηριστικό σε όλες τις Κυκλάδες, τα φροντισμένα σπίτια με τις μικρές ασπρισμένες αυλές και το Κάστρο είναι τα κύρια χαρακτηριστικά της Χώρας. Ο περίπατος στα στενά της Χώρας γίνεται ελεύθερα, αφού δεν επιτρέπεται η διέλευση τροχοφόρων. Από πάνω από τη Χώρα δεσπόζει **Ναός της Παναγίας της Φολεγάνδρου**, ενώ πολιούχος της Χώρας είναι ο **Αγ. Νικόλαος**.

Η **Χρυσοσπηλιά** είναι ένα δυσπρόσιτο σπήλαιο στη βορειοανατολική πλευρά του νησιού, 30 περίπου μέτρα πάνω από τη θάλασσα, με μεγάλο σπηλαιολογικό και αρχαιολογικό ενδιαφέρον. Το μήκος του είναι 300μ και διαθέτει δύο κύριους θαλάμους που ενώνονται μεταξύ τους μέσω ενός μικρού διαδρόμου. Στο δάπεδο του πρώτου θαλάμου έχουν βρεθεί ρωμαϊκές δεξαμενές και πλήθος οστράκων, ενώ τον δεύτερο θάλαμο κοσμούν εντυπωσιακοί σταλακτιτικοί σχηματισμοί. Το στοιχείο όμως που καθιστά την Χρυσοσπηλιά μοναδικό μνημείο της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς είναι το πλήθος των αρχαίων ονομάτων που καλύπτουν τα τοιχώματα και την οροφή της. Τα ονόματα χρονολογούνται κυρίως στον 4ο π.Χ. αιώνα και ανήκουν σε εφήβους που έφταναν έως εδώ από όλα τα μέρη της Ελλάδας. Οι έφηβοι που κατάφεραν να μπουν στον κυρίως θάλαμο ανέγραφαν τα ονόματά τους, αφήνοντας έτσι τα ίχνη της επίσκεψής τους. Στις μέρες μας δεν είναι επισκέψιμο.

Ο δεύτερος μεγαλύτερος οικισμός της Φολεγάνδρου είναι η **Άνω Μεριά** με σπίτια διασπαρμένα κατά μήκος της βορειοδυτικής άκρης του νησιού. Οι κάτοικοι της είναι στην πλειοψηφία αγρότες και οι περισσότερες κατοικίες δεν είναι απλά σπίτια αλλά «θεμωνιές», δηλαδή μικρές αυτόνομες μονάδες γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής. Απέχει από τη Χώρα 6 χιλιόμετρα.

Από την Άνω Μεριά φτάνει κανείς στον φημισμένο **Φάρο της Ασπρόπουντας** με τα πόδια είτε από το Λιβαδάκι (15' λεπτά) είτε από την Άνω Μεριά ακολουθώντας μονοπάτι. Ο Φάρος χτίστηκε το 1919 σε ύψος 58 μ. πάνω από τη θάλασσα και το φανάρι του έχει ύψος 11 μ. Το φως του είναι ορατό σε απόσταση 17 ν.μ. και λειτουργεί με ηλιακή ενέργεια.

Φολέγανδρος... επαυξημένη!

Ψηφιακός τουριστικός οδηγός

με τη χρήση της επαυξημένης πραγματικότητας

1. Κατεβάστε την εφαρμογή **επαυξημένης πραγματικότητας Artutor4** στο κινητό σας
2. Ανοίξτε την και σκανάρετε το QR code
3. Κατεβάστε το αρχείο «Φολέγανδρος...επαυξημένη»
4. Περάστε το κινητό σας πάνω από τις φωτογραφίες στην πίσω πλευρά του φυλλαδίου και δείτε τη Φολέγανδρο ...επαυξημένη!!!

Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα
Σχολικών Δραστηριοτήτων

2022-2023

Γυμνάσιο με Λ.Τ. Φολεγάνδρου

Τάξη: γ' γυμνασίου

